

OKRESNÉ RIADITEĽSTVO HASIČSKÉHO A ZÁCHRANNÉHO ZBORU V REVÚCEJ

Okružná 3, 050 01 Revúca

Podľa rozdeľovníka

Váš list číslo/zo dňa

Naše číslo
ORHZ - RA1 - 40-001/2021

Vybavuje/linka
mjr. Ing. Stanislava Šuhajová

Revúca
04. 03. 2021

Vec

Usmernenie k vypaľovaniu trávy a suchých porastov

- z a s l a n i e

V súvislosti s nastupujúcim obdobím zvýšeného výskytu požiarov a v súlade s § 21 písm. j) zákona NR SR č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarimi v znení neskorších predpisov Vám zasielam usmernenie k vypaľovaniu trávy a suchých porastov a zakladaniu ohňa v priestoroch alebo na miestach, kde by mohlo dôjsť k jeho rozšíreniu.

Viackrát do roka sa niektorí vlastníci pozemkov snažia zbaviť nechceného odpadu. Na jar to je suchá tráva či kroviny a na jeseň popadané lístie alebo drevo zo stromov, ktoré často spaľujú neraz aj spolu s ostatným komunálnym odpadom. Tento spôsob, ako sa zbaviť odpadu, škodí nielen okolitému prostrediu, ale pomalým spôsobom poškodzuje zdravie a v mnohých prípadoch sa končí zásahom hasičov. Je to nezákonná činnosť, ktorá spôsobuje každoročne veľa požiarov so škodami na zdraví, životoch, majetku a na prírodnom prostredí. Podľa štatistických údajov toto obdobie je obdobím s najvyššou požiarovosťou. Vysoký nárast požiarovosti v uvedenom období spôsobujú každoročne sa opakujúce požiare v prírodnom prostredí, ktoré sú dôsledkom nezodpovedného prístupu pri vypaľovaní suchých porastov, zakladaní ohňov v prírode, na poľnohospodárskych plochách a skládkach odpadov.

Zákon NR SR č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarimi v znení neskorších predpisov v § 14 stanovuje povinnosti fyzických osôb a jednou z nich je aj zákaz vypaľovať porasty bylín, kríkov a stromov alebo zakladania ohňa v priestoroch alebo na miestach, kde by mohlo dôjsť k jeho rozšíreniu a v § 31a – 31e vyhlášky MV SR č. 121/2002 Z. z. o požiarnej prevencii sú určené podrobnosti o úlohách fyzických osôb. Fyzickým osobám - občanom okrem iného je určená povinnosť v § 31e vyhlášky o požiarnej prevencii, že pri činnostiach spojených so spaľovaním horľavých látok na voľnom priestranstve sleduje klimatické a poveternostné podmienky, kontroluje miesto spaľovania z hľadiska protipožiarnej bezpečnosti, ukladá horľavé látky do upravených hromád, zabezpečí potrebné množstvo vhodných hasiacich prostriedkov, počas spaľovania a po jeho ukončení vykonáva kontrolu miesta spaľovania a prilahlých priestorov.

Vzhľadom na vyššie uvedené je zo strany miest a obcí v súvislosti zákazom vypaľovania porastov bylín, kríkov a stromov alebo zakladania ohňa v priestoroch alebo na miestach, kde by mohlo dôjsť k jeho rozšíreniu potrebné prijať opatrenia, a to najmä:

a) vypracovať a viesť dokumentáciu ochrany pred požiarimi obce podľa § 15 ods. 1 písm. d) zákona o ochrane pred požiarimi a v súlade s § 36 až 37 vyhlášky MV SR č.121/2002 Z. z. o požiarnej prevencii v znení neskorších predpisov;

b) preveriť aktuálnosť dokumentácie ochrany pred požiarimi obce v súlade so skutkovým stavom, ako aj preveriť činnosť ohlasovní požiarov v obci;

c) zvážiť možnosť prijatia všeobecného nariadenia obce, ktoré zakazuje spaľovanie odpadu na voľnom priestranstve v katastrálnom území obce;

d) preveriť akcieschopnosť dobrovoľného hasičského zboru obce, príp. protipožiarnej hliadky obce, ako aj hasičskej techniky a vecných prostriedkov na vykonávanie zásahovej činnosti v súlade s § 6 vyhlášky Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. 611/2006 Z. z. o hasičských jednotkách.

Na zabezpečenie účinnejšieho prechádzania vzniku požiarov a ich prípadnú efektívnejšiu likvidáciu odporúčame:

a) Zabezpečiť stálu pohotovostnú službu v hasičských zbrojniciach, v čase zvýšeného nebezpečenstva vzniku požiarov v spolupráci s Dobrovoľnou požiarnou ochranou SR vykonávať hliadkovaciu činnosť v lokalitách s najväčšou pravdepodobnosťou vzniku požiarov v prírodnom prostredí. Taktiež je potrebné zvážiť možnosť zaradiť do hliadkovacej činnosti občanov, ktorí vykonávajú aktívne práce, prípadne členov „komisii ochrany verejného záujmu“ a podobne. V prípade spozorovania vypaľovania suchých porastov a prípadného zistenia konkrétnych osôb, ktoré sú podozrivé z vypaľovania je potrebné postupovať podľa metodického usmernenia, ktoré tvorí prílohu tohto listu.

b) Zabezpečiť efektívnu a dôslednú preventívno-výchovnú a propagačnú činnosť zameranú na predchádzanie vzniku požiarov v prírodnom prostredí, spolupracovať pri plnení tejto úlohy s orgánmi miestnej štátnej správy, Dobrovoľnou požiarnou ochranou Slovenskej republiky, ako aj s ďalšími záujmovými združeniami zameranými na ochranu prírody.

c) Podľa potreby opakovane odvysielat' reláciu (relácia tvorí prílohu tohto listu) v mestských a obecných rozhlasoch. Text uvedenej relácie je potrebné umiestniť na verejnosti prístupnom mieste (vývesné a informačné tabule), v lokálnych informačných kanáloch, na webových stránkach obce a taktiež poskytnúť tieto informácie všetkým subjektom vo vašej zriaďovacej pôsobnosti (školy, domovy dôchodcov, domovy sociálnych služieb a podobne). V prílohe listu Vám zasielam spracovaný plagát „STOP! VYPALOVANIU TRÁVY“ a žiadam o jeho uverejnenie na webovej stránke obce a na verejnosti prístupnom mieste.

Vzhľadom na aktuálnosť uvedenej problematiky, Vás žiadam o zaradenie témy na zasadnutie mestského alebo obecného zastupiteľstva s cieľom prijatia vlastných opatrení zo strany obce (prostredníctvom preventívára požiarnej ochrany obce alebo technika požiarnej ochrany).

V prípade vykonávania hliadkovacej činnosti prostredníctvom vlastných hliadok zriadených obcou Vás žiadam o nahlásenie tejto činnosti na ohlasovňu požiarov Okresného riaditeľstva HaZZ v Revúcej na tel. číslo 058/442 22 22 alebo mailom na adresu operacne.ra@minv.sk, pričom je potrebné nahlásiť približné lokality a dni hliadkovacej činnosti, aby nebolo vykonávané duplicitné hliadkovanie v týchto oblastiach aj zo strany Okresného riaditeľstva Hasičského a záchranného zboru v Revúcej.

4 prílohy:

1. Rozdeľovník
2. Relácia do miestnych rozhlasov
3. Metodické usmernenie
4. Plagát

pplk. Mgr. Jozef Mikuda
riaditeľ

VÁŽENÍ OBČANIA

Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného v Revúcej v snahe zabrániť nezákonnej činnosti - požiarom v prírodnom prostredí spôsobených vypaľovaním trávy a suchých porastov žiada všetkých občanov o dodržanie povinnosti vyplývajúcej zo zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarom v znení neskorších prepisov (ďalej len „zákon o ochrane pred požiarom“) a z vyhlášky Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. 121/2002 Z. z. o požiarnej prevencii v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška o požiarnej prevencii“).

Na území okresu Revúca bolo v roku 2020 zaznamenaných 30 požiarov v prírodnom prostredí, pri ktorých vznikla priama škoda vo výške 5 960 eur. Pri uvedených požiaroch nebola žiadna osoba zranená ani usmrtená. Príčinou vzniku požiarov bolo vypaľovanie trávy a suchých porastov. Aj touto cestou žiadame všetkých občanov, aby dodržiavali nasledovné zákazy a upozornenia:

1. Je zakázané akékoľvek vypaľovanie porastov bylín, kríkov a stromov. Ak je nevyhnutné porasty vyčistiť, je možné suché porasty pohrabať na upravenú hromadu v dostatočnej vzdialenosti od okolitých objektov a iných horľavých materiálov a spáliť za bezveterného počasia v prítomnosti dospelých osôb vybavených vhodným náradím, hasiacimi prostriedkami a spojovacími prostriedkami na privolanie hasičskej jednotky. Po skončení spaľovania je potrebné vykonať uhasenie zvyškov po spaľovaní a skontrolovať okolie.

2. Je zakázané zakladať oheň v priestoroch alebo na miestach, kde môže dôjsť k jeho rozšíreniu.

3. Je zakázané fajčiť alebo používať otvorený plameň na miestach so zvýšeným nebezpečenstvom vzniku požiaru.

4. Upozorňujeme vlastníkov, správcov a užívateľov nehnuteľnosti na povinnosť umožniť vstup na nehnuteľnosť na vykonanie opatrení nevyhnutných na zdoľanie požiaru alebo na zamedzenie jeho šírenia, prípadne na vykonanie iných záchranných prác.

5. Upozorňujeme občanov, že každý je povinný v súvislosti so zdoľávaním požiaru vykonať nevyhnutné opatrenia na záchranu ohrozených osôb, uhasiť požiar, ak je to možné, alebo vykonať nevyhnutné opatrenia na zamedzenie jeho šírenia, poskytnúť osobnú pomoc v súvislosti so zdoľávaním požiaru na výzvu veliteľa zásahu, veliteľa hasičskej jednotky alebo obce.

6. V čase zvýšeného nebezpečenstva vzniku požiarov je potrebné zvýšiť dohľad nad maloletými deťmi, ktorých hry by mohli mať za následok vznik požiaru.

7. Každý občan je povinný bez zbytočného odkladu oznámiť okresnému riaditeľstvu Hasičského a záchranného zboru požiar, ktorý vznikol v objektoch, priestoroch alebo na veciach v jeho vlastníctve alebo užívaní.

8. Upozorňujeme všetkých občanov, ktorí majú vo vlastníctve, správe alebo užívaní lesné porasty, že v § 14 ods. 1 písm. n) zákona o ochrane pred požiarom je určená povinnosť zabezpečovať plnenie opatrení v súvislosti s ochranou lesov pred požiarom podľa § 6b citovaného zákona o ochrane pred požiarom. Podrobnosti o opatreniach v súvislosti s ochranou lesa pred požiarom ukladá § 10 vyhlášky o požiarnej prevencii.

Zároveň upozorňujeme občanov, že príslušníci Okresného riaditeľstva HaZZ v Revúcej vykonávajú kontrolnú a monitorovaciu činnosť a pri zistení porušenia vyššie uvedených zákazov budú postupovať podľa § 61 a § 62 zákona o ochrane pred požiarom, podľa ktorého môže byť občan za priestupok na úseku ochrany pred požiarom postihnutý pokutou až do výšky 331 EUR, prípadne sa bude zodpovedať v občianskoprávnom alebo trestnoprávnom konaní.

Okresné riaditeľstvo
Hasičského a záchranného zboru
v Revúcej

METODICKÉ USMERNENIE

Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru v Revúcej (ďalej „okresné riaditeľstvo“) vydáva metodické usmernenie pre obce o postupe pri odhaľovaní páchatel'ov nezákonnej činnosti pri vypaľovaní trávy a suchých porastov.

V zmysle § 14 ods. 2 písm. b) a c) zákona NR SR č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarmi v znení neskorších predpisov (ďalej „zákon o ochrane pred požiarmi“) fyzická osoba – občan nesmie vypaľovať porasty bylín, kríkov a stromov a zakladať oheň v priestoroch alebo na miestach, kde môže dôjsť k jeho rozšíreniu. V prípade porušenia týchto zákazov sa fyzická osoba v zmysle § 61 ods. 4 písm. f) dopustí priestupku na úseku ochrany pred požiarmi za čo môže byť pokarhaná, alebo jej môže byť uložená pokuta až do výšky 331 eur.

Okresné riaditeľstvo ako orgán štátnej správy na úseku ochrany pred požiarmi podľa zákona o ochrane pred požiarmi prejednáva priestupky na úseku ochrany pred požiarmi a v zmysle § 58 ods. 2 zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej „zákon o priestupkoch“) je správnym orgánom, ktorý môže objasňovať priestupky.

V súlade so zákonom o priestupkoch okresné riaditeľstvo začína konanie o priestupku na základe

- a) poznatkov z vlastnej činnosti (napríklad zisťovanie príčin vzniku požiarov, z obsahu správy o zásahu),
- b) správy o výsledku objasňovania priestupku spracovanej orgánom oprávneným objasňovať priestupky,
- c) oznámenia štátneho orgánu, obce, organizácie alebo občana o spáchaní priestupku,
- d) postúpenia veci orgánom činným trestnom konaní.

Keď protipožiarna hliadka, ktorú zriadila obec spozorovala vypaľovania trávy a suchých porastov je potrebné vyhlásiť požiarne poplach v obci. V prípade rozsiahlejších alebo náročnejších požiarov oznámiť udalosť na linku tieňového volania 150 alebo 112.

V prípade spozorovania konkrétnych osôb, ktoré vykonávajú vypaľovanie trávy a suchých porastov, je potrebné privolať hliadku Policajného zboru SR, hliadku Mestskej polície, alebo udalosť oznámiť na Okresné riaditeľstvo HaZZ v Revúcej na číslo telefónu 058/442 22 22.

Ak nie je možné z objektívnych dôvodov privolať hliadku, obec spracuje a zašle na Okresné riaditeľstvo HaZZ v Revúcej oznámenie o spáchaní priestupku. Podanie musí obsahovať:

- a) označenie obce,
- b) číslo písomnosti,
- c) miesto a dátum spísania oznámenia,
- d) označenie veci,
- e) samotný text oznámenia, z ktorého musí byť zrejmé, kto oznámenie o spáchaní priestupku podáva, akého priestupku sa podanie týka (dátum a čas spáchania, miesto spáchania a údaje o podozrivej fyzickej osobe, prípadne údaje o svedkoch priestupku),
- f) podpisové doložky a podpisy osôb, ktoré oznámenie o spáchaní priestupku podali.

V zmysle platných právnych predpisov na úseku ochrany pred požiarmi môže fyzická osoba – občan vykonávať spaľovanie horľavých látok na voľnom priestranstve za predpokladu, že dodrží zákonom stanovené podmienky. Priestupku na úseku ochrany pred požiarmi sa dopustí iba v prípade, že tieto podmienky nedodrží alebo ich poruší.

Takáto činnosť občanov však môže byť porušením iných predpisov a nariadení, napríklad zákona NR SR č. 223/2001 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov. V prípade, že obec má prijaté Všeobecne záväzné nariadenie obce, ktoré zakazuje spaľovanie horľavých látok na voľnom priestranstve v katastrálnom území obce je potrebné konanie občanov posúdiť v zmysle porušovania nariadení obce.